

implementació d'un programa per a la
detecció de l'exposició prenatal a alcohol:
**identificant nens en risc de
trastorns de l'espectre alcohòlic fetal**

Jorge Jiménez Martínez; **Ferran Campillo i López**;
Anton Foguet i Vidal; Montserrat Junquera i Rius ;
Anna Gelis i Pujolar; Eduardo Sacristán Vázquez

PEHSUGARROTXA
Unitat de Salut Mediambiental Pediàtrica
Equip Pediàtric Territorial

Unitat de Salut Mediambiental Pediàtrica
Equip Pediàtric Territorial de la Garrotxa
Hospital d'Olot i Comarcal de la Garrotxa

**Trastorns
de l'espectre
alcohòlic fetal**

SAF

**Síndrome
alcohòlica
fetal**

SAFP

**Síndrome
alcohòlica
fetal parcial**

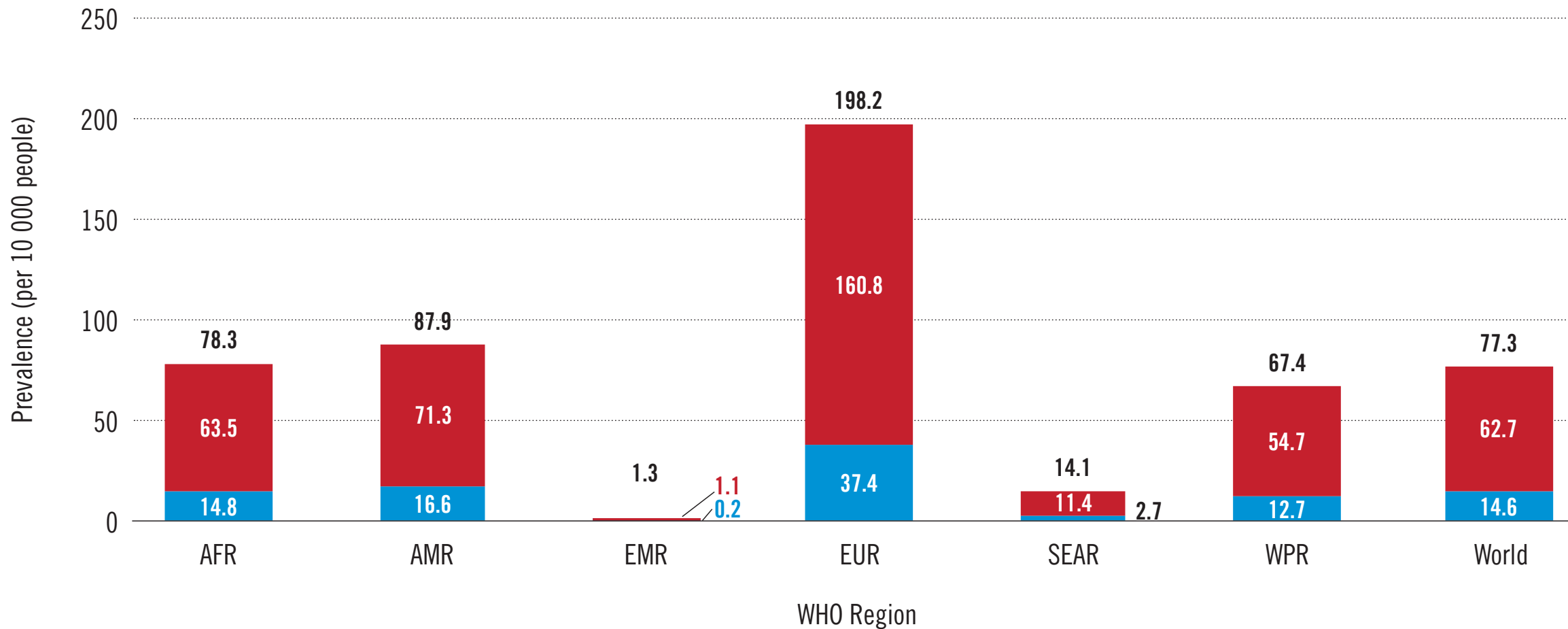
TNRA

**Trastorn del
neurodesenvolupament
relacionat amb l'alcohol**

MCRA

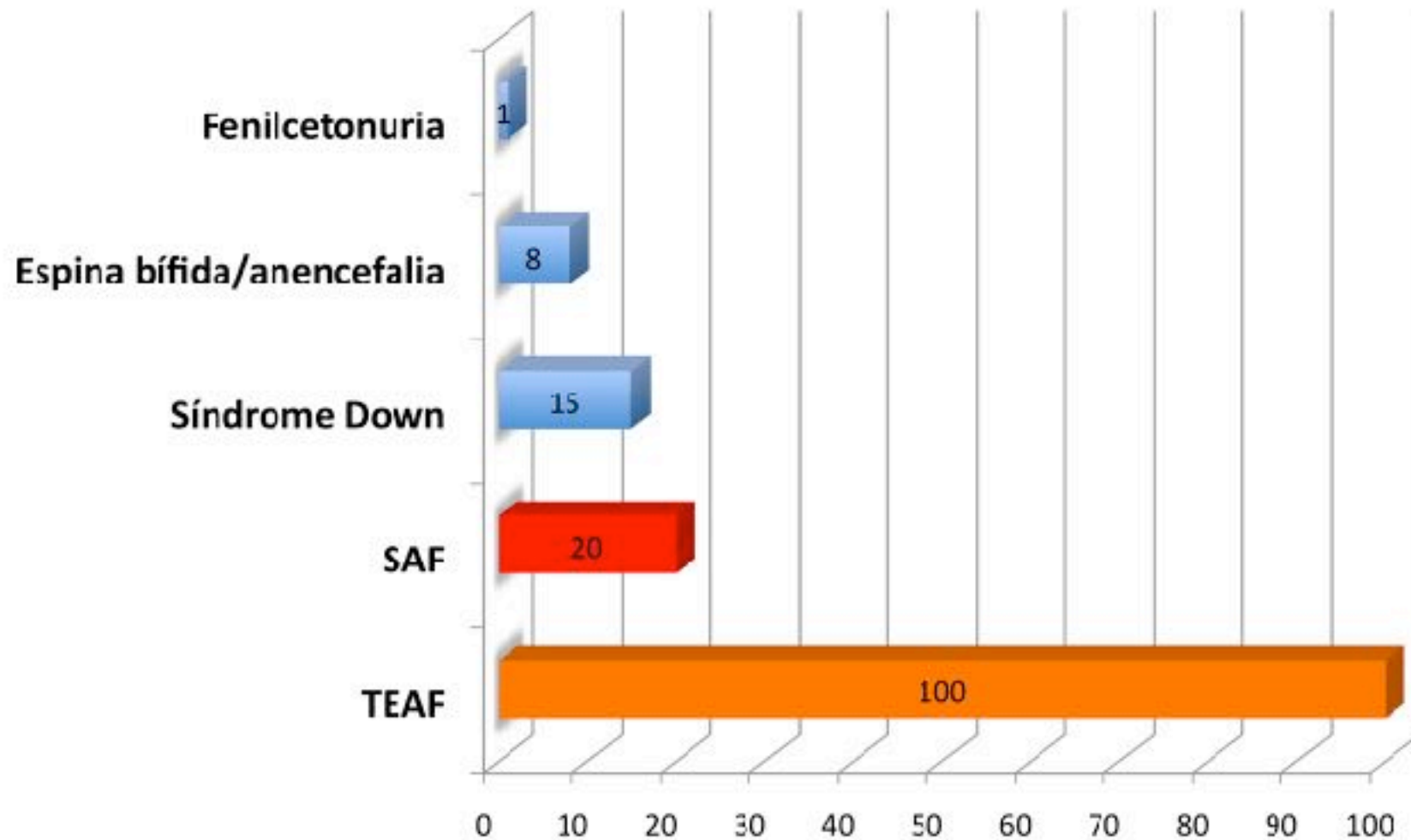
**Malformacions
congènites relacionades
amb l'alcohol**

■ FAS ■ FASD (excluding FAS)

Popova, S; Rehm, J; Lange, S; Probst, C and Gmel, G (2017), Lancet Estimation of national, regional, and global prevalence of alcohol use during pregnancy and fetal alcohol syndrome: a systematic review and meta-analysis

Incidencia (x10.000 recién nacidos)

Cribratge mediambiental de l'embaràs

Programa per a la **detecció, reducció i eliminació** de factors de **risc mediambiental** (entre ells l'**OH**) des de l'etapa **periconcepcional**, durant l'**embaràs** i **al·letament**

Objectiu

1. QUANTIFICAR embarassos exposats a OH a la Garrotxa.
2. DETERMINAR embrions/fetus en risc de TEAF.
3. AVALUAR efecte del programa en el consum d'OH després de 3 anys de la implantació.

Material i mètodes

PERÍODE: octubre 2016 - desembre 2018.

POBLACIÓ: la Garrotxa; 55999 habitants (2016), 400 parts/any aprox.

CRITERIS D'INCLUSIÓ: TOTES LES PARELLES EMBARASSADES del programa de seguiment i control de l'embaràs a l'Hospital d'Olot i Comarcal de la Garrotxa.

MOSTREIG: no probabilístic, per captació.

MÈTODE DE DETECCIÓ: entrevista clínica amb cribatge de factors mediambientals ("Full Verd").

Material i mètodes

CRITERIS DE RISC DE TEAF:

- consum matern de $\geq 20\text{g}/\text{dia}$ i/o ≥ 3 episodis d'afartaments (PEHSU-Murcia).
- ≥ 6 begudes de 10g d'etanol/setmana durant al menys 2 setmanes i/o ≥ 2 episodis d'afartaments (Hoyme et al 2016)

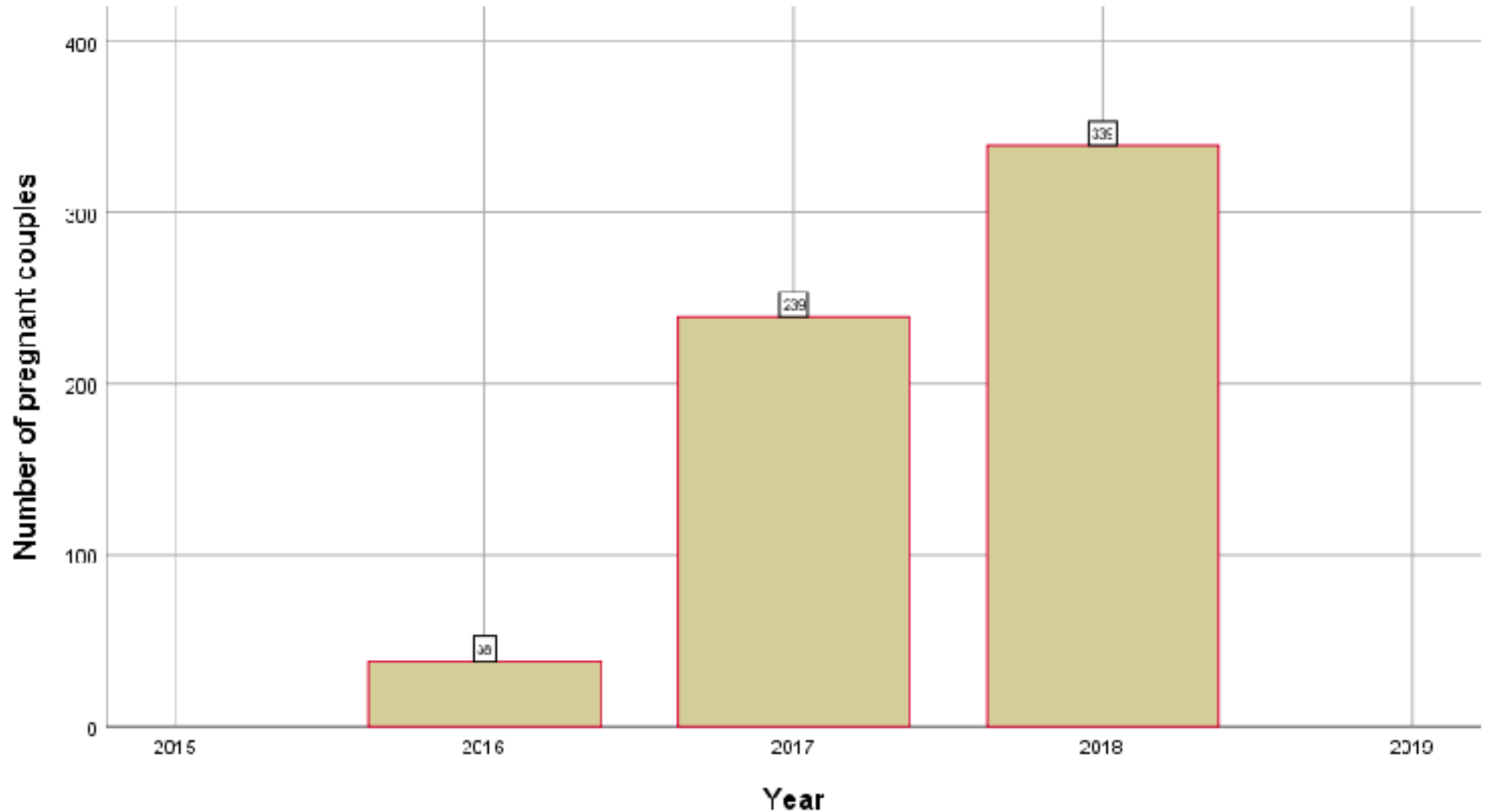
Hoyme HE, Kalberg WO, Elliott AJ, et al. Updated Clinical Guidelines for Diagnosing Fetal Alcohol Spectrum Disorders. *Pediatrics*. 2016; 138(2):e20154256

ANÀLISI ESTADÍSTICA: descripció de variables, freqüència i mitjana (distr. normal), mediana (distr. no normal). Càlcul IC 95%. SPSS versió 22.0 (SPSS Inc, Chicago, Illinois).

Resultats

n=616 paires embarassades

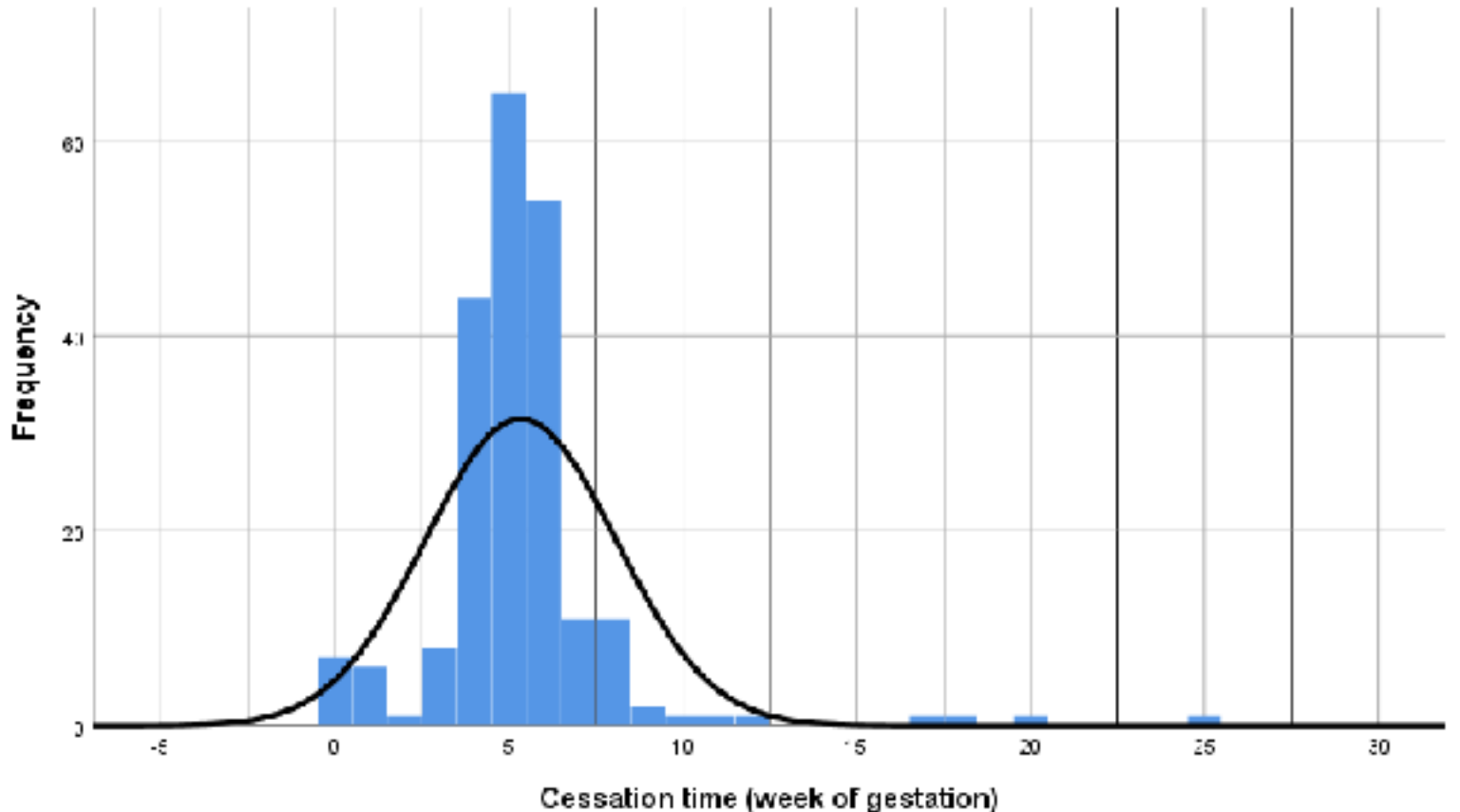
Resultats

Un **54,8%** de les dones embarassades va consumir alcohol durant el **període periconcepcional o primeres setmanes de l'embaràs**.

De les que bevien, un 14,9% va cessar abans de la data d'última regla, però el **84,7%** va deixar de beure **durant l'embaràs**

Mediana cessació: **5a setmana de gestació**.

Un **0,5%** va **continuar bevent** durant tot l'embaràs.

Resultats

De les embarassades que bevien (54,8%):

- 18,7%: <1 g/dia;
- **72,7%: <5 g/dia;**
- **13,9%: >6 UBE/setmana;**
- **2,7%: ≥20 g/dia**
(1,2% del total d' embarassades)

De les que van seguir bevent durant l'embaràs:

- 89,0%: <1 g/dia
- 1,8%: >5 g/dia.
- **Una embarassada va beure >6 UBE/setmana i una altra >20 g/dia.**

UBE = Unitat de Beguda Estàndard

Resultats

EPISODIS DE BINGE DRINKING

- La majoria de dones embarassades (81,3%) no van experimentar cap consum per afartament;
- ≥ 2 episodis: 2%;
- ≥ 3 episodis: 1,4%.

Resultats

EXPOSICIÓ A ALCOHOL DURANT ESPERMATOGÈNESI

- Mitjana de consum: 7,42g/dia.
- Abstemis: 27,9%.
- En conjunt, el 10% va beure ≥ 20 g/dia i el **2,7% dels homes va tenir un hàbit alcohòlic de risc (≥ 40 g/dia).**

Year		
2016	Mean (gr)	17,31
	N	30
	Variance	24,33
2017	Mean (gr)	6,73
	N	227
	Variance	10,08
2018	Mean (gr)	6,96
	N	305
	Variance	10,58
Total	Mean (gr)	7,42
	N	562
	Variance	11,74

Resultats

El **2,4% dels embrions/fetus** presentava un **risc elevat de desenvolupar TEAF** ($\geq 20\text{g}/\text{dia}$ i/o ≥ 3 episodis de binge drinking),

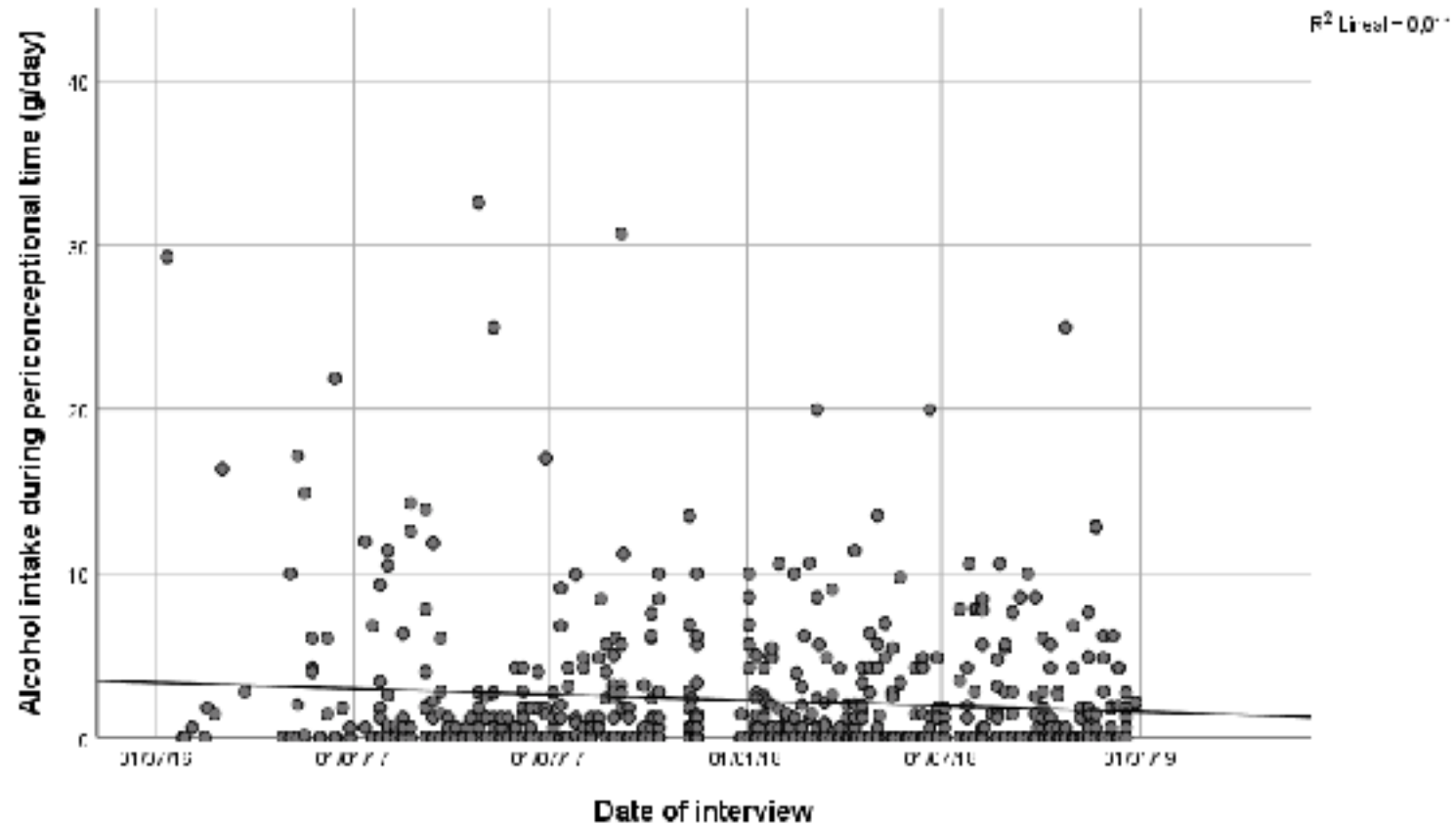
Amb un criteri menys restrictiu (> 6 UBE/setmana i/o ≥ 2 episodis de binge drinking), augmentaria fins al **5,8%**.

Resultats

Tot i haver augmentat el nombre de parelles entrevistades a l'any, s'ha produït una **disminució del consum d'alcohol.**

Year		Maternal periconceptual alcohol consumption	Maternal binge-drinking episodes
2016	Mean (gr)	4,76	0,79
	N	30	29
	Variance	7,59	2,27
2017	Mean (gr)	3,12	0,45
	N	237	225
	Variance	12,37	1,49
2018	Mean (gr)	2,02	0,19
	N	335	334
	Variance	3,41	0,52
Total	Mean (gr)	2,59	0,32
	N	602	588
	Variance	8,36	1,13

“There is **No** Known
Safe Amount of Alcohol
To **Drink** While
Pregnant”

Conclusions

1. Un **54,8%** dels embrions/fetus estan exposats a alguna **quantitat d'alcohol** en algun moment de l'embaràs.
2. Entre el **2,4-5,8%** requeriria **seguiment per risc de TEAF**.
3. Durant la **implantació del programa** s'ha observat un **descens en el consum d'alcohol** en parelles embarassades.

Gràcies!

Ferran Campillo i López

Anton Foguet i Vidal

Eduardo Sacristán Vázquez

Anna Gelis Pujolar

Lourdes Dorca Vert

Unitat de Salut Mediambiental Pediàtrica de la Garrotxa

Equip Pediàtric Territorial de la Garrotxa

Hospital d'Olot i Comarcal de la Garrotxa

pehsu@hospiolot.cat

www.pehsu.cat

